

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Soós Ádám (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Balsai Szabolcs (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. alperes neve, címe) I. rendű és (II.r. alperes neve, címe) II. rendű alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2012. május 3-án kelt 12.P.22.985/2011/12. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. és 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és megállapítja, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperes képmás védelméhez fűződő személyiségi jogát fényképének „...” című helyi lap ... számában történő közzétételével.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa, a II. rendű alperesnek 35.000 (Harmincötezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

A le nem rótt 80.000 (Nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket, valamint a felperes részére kirendelt dr. Soós Ádám (címe) pártfogó ügyvéd díját teljes egészében a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes kiadásában megjelenő, „...” című helyi lap ... számában közzétett, a II. rendű alperes által írt „...” című cikkben írtakkal, valamint az annak illusztrációjaként megjelentetett fényképfelvétellel a jóhírnév, az emberi méltóság, valamint a képmás védelméhez fűződő személyiségi jogát megsértették. Kérte mindkét alperest elégtételadásra, valamint egyetemleges marasztalással 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak a 2010. augusztus 4. napjától járó késedelmi kamatai

megfizetésére kötelezni.

Az I-II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték, az I. rendű alperes védekezése szerint a felperes személye a kifogásolt cikkből nem beazonosítható. Az írásban nem szerepel valótlanság, hiszen a felperest a szabálysértési hatóság tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt pénzbírsággal sújtotta. Az újságban megjelentek csupán a mezőőr véleményét tükrözik, a cikk a mezőőri szolgálat által megtett feljelentésről számolt be, a feljelentés tényét a felperes maga is elismerte. A nem vagyoni kártérítés iránti követelést megalapozatlannak és eltúlzott mértékűnek tartotta. A II. rendű alperes előadása szerint a felperest 2010. augusztus 4-én tetten érték a lopott barack hazaszállítása közben, a fényképfelvételt a szabálysértési eljárás lefolytatásához bizonyítékként készítették. Az újságban közzétett kép alapján a felperes nem beazonosítható, az arca kitakarásra került, továbbá a fényképet nem ő tette közzé. A cikkben leírtak megfelelnek a valóságnak, a felperes szabálysértési felelőssége jogerősen megállapításra került.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek bruttó 92.075 forint perköltséget, még megállapította, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 87.000 forint eljárási illetéket az állam viseli. Ezt meghaladóan a perrel felmerült költségeket a felek maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a Ptk. 78. § (2) bekezdésében és a 80. § (1), (2), (3) bekezdésében foglaltakra hivatkozott. A jóhírnév megsértésére vonatkozó kereseti kérelem alapján vizsgálta mind az I., mind a II. rendű alperes felelősségét, tekintettel arra, hogy „...” című lap a II. rendű alperes kiadásában jelent meg és az az I. rendű alperes sorait tartalmazta. Megállapította, hogy a felperes személye a kifogásolt cikkben konkrétan nem került megjelölésre. Az „a titokzatos, 74 esztendő ... hölgy” mondatrészből a felperesre következtetni még a szövegkörnyezet alapján sem lehet.

Rögzítette, hogy az I. rendű alperes a felperes képmását engedély nélkül hozta nyilvánosságra, a jogsértés megállapítására azonban csak abban az esetben van lehetőség, ha a felperes a képfelvételről beazonosítható. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperesre a kitakarás miatt következtetni önmagában a fénykép alapján nem lehetett, így miután a felperes személye sem az írásból, sem a fényképfelvételről nem volt beazonosítható, a keresetet alaptalannak találta. A képmás védelméhez fűződő személyiségi jogsértés megállapítására irányuló kereseti kérelem alátámasztására előterjesztett tanúvallomásokat a bizonyítékok köréből kizárta. Ennek okaként azt jelölte meg, hogy a felperes tanúk általi beazonosítására a felperesi cselekménynek, illetve a felperes által felmutatott újságnak az ismeretében került sor. Nem fogadta el a felperes által becsatolt adatvédelmi biztos vonatkozó állásfoglalását, amely tényként állapította meg a felperes felismerhetőségét, miután az adatvédelmi biztos állásfoglalásának kiadásakor a felperes szemrevételezésének hiányában és a kitakart felvétel tükrében értékelhető megállapítást nem tehetett.

A perköltségviselés kérdésében a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében határozott, a

felperes személyes költségmentességére figyelemmel megállapítva, hogy az előlegezett illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet alapján, a költségmentesség kedvezménye azonban nem mentesíti a felperest az alperesek javára fizetendő perköltségviselés alól.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelmének történő teljes helyt adást kérte.

Vitatta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, miszerint a nyilvánosságra hozott fényképen - amely alatt őt, mint baracktolvajt nevezik meg - ne lenne felismerhető. Azok a személyek, akik őt ismerik, kitakart arc mellett is be tudták azonosítani, mindezt tanúkkal kívánta bizonyítani. Nem értett egyet azzal, hogy az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat az eljárásból kizárta. A per tárgyává tett cikkben a II. rendű alperes azzal is vádolta, hogy a helybéli gazdák elmondása alapján hosszú-hosszú évek óta lopta vagy lopatta a gyümölcsöt, holott erre nincs bizonyíték. A cikk megjelenését megelőzően ilyen szabálysértés vagy bűncselekmény miatt nem ítélték el. A „böngészés” lakóhelyén általánosan elfogadott szokás, vélelmezett, hogy a lehullott gyümölcs bárki által felszedhető, vagyis jóhiszeműen és jogszerűen járt el. Alaptalanul vádolta meg az írás, nem tényszerűen tájékoztatott az újság. A leírt szavaknak súlya van, az emberek elhiszik azt, amit az újságban olvasnak. Az újságcikk hatására a helyiek előtt nevetségessé vált, korát kifigurázva kigúnyolták. A cikk hatására kialakult negatív értékítélet a mindennapjaiban is sok bosszúságot, nehézséget okozott számára.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérték. Hivatkoztak arra, hogy sehol nem megengedett az, hogy engedély nélkül, magánterületre behatolva az ott termett gyümölcsöt eltulajdonítsák. A felperes a perben elismerte, hogy régóta űzi a „böngészés” tevékenységét, ... tanúvallomása mindezt alátámasztotta. A lopás társadalmilag nem elfogadott cselekmény, a cikkben közöltek bizonyítást nyertek, a szabálysértési hatóság határozatával igazoltan a felperes felelőssége megállapításra került. Álláspontja szerint a felperes személye sem a cikkből, sem a leközölt fényképfelvételből nem volt felismerhető, a felperes által hivatkozott tanúk a felperes elmondása, ráhatása folytán ismerték őt fel. Utalt arra, hogy a II. rendű alperes nem vett részt az újság szerkesztésében, az I. rendű alperes pedig a fényképen a felperes arcát kikockázta. A kialakult gyakorlatnak megfelelően a sajtószerző a valóságnak megfelelően tudósítást adhat a szabálysértési eljárásról, a közöltek pedig valósághűnek bizonyultak tekintettel arra, hogy azt jogerős határozat támasztja alá. Az írásban adott tájékoztatás indokolt volt azon okból is, hogy a környéken súlyos problémát jelent az, hogy a tolvajok eltulajdonítják a gazdák termését.

A felperes fellebbezése kisebb részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével túlnyomó részt egyetértett. A peradatok alapján nem lehet kétséges az, hogy a sérelmezett cikkben írtak a valóságnak megfelelnek, hiszen bizonyítást nyert az, hogy tulajdon elleni

szabálysértés elkövetése miatt a felperes felelősségét a szabálysértési hatóság 2011. június 17. napján megállapította, őt 50.000 forint pénzbírsággal sújtotta. Ezt megelőzően 2010. augusztus 24. napján az I. rendű alperes jegyzője, mint elsőfokú szabálysértési hatóság ugyancsak 50.000 forint pénzbírsággal sújtotta a felperes tulajdon elleni (lopás szabálysértés) elkövetése miatt. Felelősségre vonására a 2010. augusztus 4. napján és 2010. augusztus 20. napján elkövetett baracklopások miatt került sor. Bizonyíték (... nyilatkozata) merült fel arra is, hogy a felperes évek óta „böngészi” a gyümölcsöt és azt értékesíti befőtt vagy gyümölcs formájában. Mindezek alapján nem volt megállapítható az, hogy a Ptk. 78. § (2) bekezdésében meghatározott, a jóhírnév sérelmének jogszabályi feltételei fennállnának.

Alaposnak ítélte ugyanakkor a másodfokú bíróság a felperes képmás védelméhez fűződő személyiségi joga megsértésére hivatkozó fellebbezését. Nem volt vitatott, hogy a felperes képmásának közzétételéhez nem járult hozzá. A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a felperes képmásával az I. rendű alperes oly módon élt vissza, hogy a jogsértés megállapítható volt, ami indokolta a személyiségi jogvédelmet a Ptk. 80. § (1), (2), (3) bekezdésében, valamint a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján. „...” című helyi lapban a felperesről készült fényképfelvétel valóban oly módon került közzétételre, hogy azon a felperes félrefordított fejjel szerepel és az arca kitakarásra került. Nem hagyható figyelmen kívül ugyanakkor az, hogy a felperes egy alig tízezer lakosú nagyközségben él, a fényképfelvétel alatt az életkora is megjelölésre került. Egyértelműen kimondható az, hogy aki ismeri a felperest, az őt testalkatáról, ruházatáról, hajviseletéről kétségkívül be tudja azonosítani, felismerheti. Mindezek alapján a felvétel közzététele jogsértőnek minősül, hiszen a fényképfelvétel felhasználásához a felperes nem járult hozzá, a jogszabály által biztosított azon kivételes lehetőség pedig, amikor a fényképfelvétel nyilvánosságra hozatalára engedély nélkül is lehetőség van, mégpedig közszereplés esetén, illetőleg a Ptk. 80. § (3) bekezdésében meghatározott feltételek okán, nem áll fenn. Az érintett fényképfelvételt e mezőri tevékenységet ellátó II. rendű alperes készítette, azon a tettenérést kívánta rögzíteni a hatósági eljárás lefolytatásának céljából, mindez azonban nem jogosította fel az I. rendű alperest a felvétel nyilvánosságra hozatalára.

A felperes a nem vagyoni kártérítés iránti igényét azonban nem önmagában a fényképfelvétel megjelentetésére alapította, hanem azt jelölte meg kárigénye tényalapjaként, miszerint őt azzal vádolta az írás, hogy hosszú évek óta lopott vagy lopatott gyümölcsből készít kompótot és lekvárt, amelyet késztermékként értékesített, illetve baracktolvajnak titulálta. A szabálysértés elkövetése az eljárás során bizonyítást nyert. A felperes pedig nem is hivatkozott arra, hogy a fényképfelvétel közlésével ok-okozati összefüggésben őt bármilyen nem vagyoni hátrány érte volna, így a másodfokú bíróság sem látott lehetőséget a felperes kereseti kérelmében kért további objektív jogkövetkezmény, valamint a szubjektív jogkövetkezményként igényelt nem vagyoni kártérítés alkalmazására.

Nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla a felperes azon fellebbezési hivatkozását,

miszerint a „böngészés” ne lenne tiltott magatartás ... és környékén. A perbeli időszakban hatályban volt, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 157. § (1) bekezdés a) pontja alapján a 20.000 forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot követ el, úgyszintén aki e cselekmények elkövetését megkísérli 100.000 forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. Miután a törvény a felperes által elkövetett cselekményt szabálysértésnek, azaz jogellenes magatartásnak minősíti, azzal szemben a felperes eredményesen a „területi szokásjogra” nem hivatkozhat.

A felperes által sérelmezett azon II. rendű alperes által írt kitétel, miszerint „tisztelőre méltó kora ellenére úgy közlekedik a drótkerítéseken keresztül a megrakott vödreivel-szatyraival, hogy némely lomhább kommandós is megirigyelhetné” olyan véleménynyilvánítás, amely személyiségi jogvédelmet nem alapoz meg.

A fentiekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A fellebbezési eljárásban felmerült perköltségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott. A jogorvoslati eljárásban az I. rendű alperes részben, a II. rendű alperes teljes egészében pernyertes lett. Ennek megfelelően került sor a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 3. § (2) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdése, továbbá a 4/A. § (1) bekezdése szerinti mértékű ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési költség megállapítására. A felperes teljes személyes költségmentességére, valamint az I. rendű alperes személyes illetékmentességére figyelemmel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az előlegezett fellebbezési illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján. A pártfogó ügyvédi díj vonatkozásában a másodfokú bíróság a Pp. 87. § (2) bekezdése értelmében határozott.

, 2013. április 30.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő